

המרכז לאמנות עכשווית רמלה
CONTEMPORARY ART CENTER RAMLE

مركز الفن المعاصر الرملة

סלון וחדר חושך

Salon and Darkroom

غرفة معيشة وغرفة مظلمة

אסף הינדן

אוצרת ראשית: ד"ר סמדר שפי

מנהל המרכז לאמנות ומוזיאון רמלה: רון פלד

סלון וחדר חושך

אסף הינדן

אוצרת: ד"ר סמדר שפי

העיסוק בזיכרון, במבט על העבר, כדי לנסות ולהבין מתוכו את שורשי ההווה, עומד במרכז התערוכה החדשה של אסף הינדן. ב"סלון" ו"חדר חושך", סדרות חדשות המוצגות לראשונה, הינדן מתייחס לשאלות של תיעוד ומניפולציה של דימויים, ומכאן למניפולציה של משמעותם. אלו הם נושאים העומדים במרכז שיח מתמשך על תוקפה של האמת. לעיתים קרובות, המונח "אמת" מופיע במראות, המורות על שבריריות ועל יחסיותו של המונח ומוסיפות לו מידה של אירוניה. שתי הסדרות נוגעות לשבר ולכאב, הבלתי ניתן למדידה והבלתי מרפה, של השואה.

סדרת הצילומים "סלון" מורכבת מדימויים שהינדן צילם ב"מרכז למורשת יהדות שאלוניקי ויוון", המצוי במתחם בית דיור מוגן בפתח תקווה ע"ש ליאון רקנאטי (1890-1945). הינדן מתבונן באתר, שבו דמויות קרטון של אנשים אנונימיים ומגוון של חפצים, אובייקטים ותמונות, שאינם מתוארכים ואינם מוצגים על פי עיקרון כרונולוגי-היסטורי מארגן. התצוגה במרכז המורשת ישירה ובאורח זה נוגעת ללב, ובד בבד מתעלמת מהמרחק הבלתי ניתן לגישור בין הרצון לתאר ולשחזר לבין קוצר היד לעשות זאת.

מרבית החפצים המוצגים במרכז הם מעין אביזרי במה, עזרים לסיפור. מרכז המורשת מציע אלטרנטיבה לדגם של ארכיון המבקש להיאחז בפרטי מציאות.

זהו זיכרון שיש בו ממד של ערפול או טשטוש הנלווים להיזכרות, ובמיוחד ככל שנוקף הזמן. הדימויים, ספק מרוקנים, ספק גנריים, מהדהדים קונבנציות על העבר ועל מה שאמור לרגש, וכך גורמים להרהר באותנטיות: האם היא תלויה בפרטים, באובייקטים או שמא יש בה נוכחות של תהליכי העיבוד הפנימיים של הזיכרון?

הינדן מעמיק ומקצין את האופי הסוריאליסטי של הדימויים בעבודות שמכיליאות אובייקטים ודמויות, וכך מייצר שכבות של מורכבות. סגנון יצירתו מתייחס לעבודותיהם של אמנים שפעלו במחצית הראשונה של המאה ה-20 בגרמניה ובהם האנה הוך (Hannah Höch) וני'ון הרטפילד (John Heartfield; Helmut Herzfeld).

הסדרה "חדר חושך" נובעת ממחברת של סבו של הינדן משנת 1932 ומסתמכת עליה. הסב, יעקב הינדן, השתמש בה בהיותו בן 15, עת התגורר בעיירה איידקהונן (Eydtkuhnen) שבגרמניה. הינדן הסב שרטט תוכניות לבניית מצלמה וחדר חושך וכן סקיצות של מכשירים אופטיים. בזמן בו הלכה והתערערה סביבת חייו התמקד הנער באופני התבוננות ותיעוד טכנולוגיים, מתקדמים לתקופתם. את המחברת הביא איתו ב-1937, כשנמלט מגרמניה הנאצית עם בני משפחתו.

אסף הינדן נכדו משתמש בתוכנות תלת-ממד לשינוי השרטוטים המקוריים,

להכניס בתוכם צורות ומשמעויות חדשות. ההדמיות יוצרות גשר רעיוני מעבר לזמן, נוגעות בזרמים החמקמקים של קירבה ודומות משפחתית; במרחק שבין האפשרויות לעיבוד מציאות בעבר לאלו של היום. הינדן חוקר את היבטיה הצורניים של המחברת, מהותה בעת היווצרה – כתב היד והשרטוט האוהב והדקדקני – ואת עקבות הזמן, כלומר סימני העובש ופריכות הנייר. כל אלו מהדהדים את מה שלא הוגשם, את מה שנעקר. הטיפול של הינדן בארכיון המשפחתי של עקירה וטראומה נעשה באיפוק, שאינו מעיב על האינטימיות של נכד המביט בחלומות סבו הצעיר.

זו לצד זו, הסדרה "סלון", העוסקת בזיכרון קהילתי-ציבורי ומציבה דגם זיכרון המכיל את האמביוולנטיות של המוחשיות ואי-הבהירות הנלוות לזיכרון, והסדרה "חדר חושך", המבוססת על חומר ארכיוני שהאותנטיות שלו אינהרנטית לשימוש בו, מביאות לחשיבה על מנגנוני זיכרון, ואלו הקשורים לשואה במיוחד. שמות הסדרות, "סלון" ו"חדר חושך", מעידים על מרכיבים מהותיים במיצב של הינדן. בסלון, החלל הציבורי ייצוגי של בית מגורים, או חלל ציבורי שמבקש להיות גם בעל ערכים מסוימים של אינטימיות או פמיליאריות, רוחשות מחשבות ואסוציאציות. הדיוקן הדומיננטי של אישה מצועפת, שמבטה מרוחק, מכתיב קריאה של צילום הספות הסמוך תוך זיכרון הן של סלונים ביתיים והן של סלוני

תרבות, חללים שבהם נדמה היה שהעידון מביס את הגסות. בד בבד, חדר החושך, המשתקף כעת בצורות תלת-ממד, נשאר כאן בגדר רמיזה בלבד: המקום בו ניתן לפתח דימיו וכך לפענח אותו נותר חידתי; משתרע בטווח שבין חד-ממדי לתלת-ממדי, בין הקונקרטי לאבסטרקטי. מרכז חלל התערוכה נותר ריק, וסביבו סובבים ועליו משתברים הניסיונות להשקיט את המיית העבר ולהקהות את חדות אחיזתו בהווה.

הינדן יוצר מקום לאקלקטי, לאסוציאטיבי, שמיטיב להעביר את הכאוטיות וערעור תפיסת המציאות שיצרו אירועים בלתי נתפסים, ולצידו מציע התבוננות מקרוב והתמקדות בקונקרטי. אפשר לחשוב על האמנות של הינדן – שמחבר דימויים, מדמיון מחדש, טורף את הזמנים והמקומות והדורות – כחומר הלחמה שמלחים זיכרון.

ד"ר סמדר שפי

Salon and Darkroom

Assaf Hinden

Curator: Dr. Smadar Sheffi

Engagement in memory and observation of the past form the core of Assaf Hinden's new exhibition, Salon and Darkroom. Evoking the unceasing pain of the Holocaust, the series refers to documentation, manipulation of images and meaning, the validity of truth, and "truth."

"Salon" comprises photographs Hinden made at The Salonika and Greece Jewry Heritage Center in an assisted living residence in Petah Tikva. Hinden studies the site operating on a non-chronological, non-historical organizing principle. The display is touching, ignoring the unbridgeable distance between the yearning and the inability to recreate memories. The Heritage Center is an alternative to the archival model that holds on to actual artifacts; Hinden's editing portrays the display objects as props supporting a narrative, closer to the way time blurs memory. The images align with past conventions as to what generates emotion, raising thoughts on authenticity and memory processes. Hinden intensifies the Surrealism of the images in works of hybridized objects and figures, creating layers of complexity. His style refers to 20th century artists such as Hannah Höch and John Heartfield (Helmut Herzfeld).

"Darkroom" originates in Hinden's grandfather's notebook from 1932. As a 15-year-old living in Germany, Jakob Hinden drafted plans for constructing a camera and darkroom, and sketched optical instruments. As terrifying events unfolded, he focused on observing and documenting technologies. He fled the Nazis in 1937, bringing the notebook with him to Eretz Israel. Assaf, his grandson, transforms the drawings through various image-based technologies, including 3D software, providing the original plans with new functions and physical possibilities, creating a conceptual bridge beyond Time. Hinden touches upon elusive relationships moving between past and present. He studies the notebook's formal qualities: the lovingly precise handwriting, careful drafting, and the paper's stains and brittleness. All these resonate the uprooting and unrealized ambitions. Hinden addresses his family's archive of trauma with restraint, maintaining the intimacy of his gaze at his grandfather's youthful dreams.

The authenticity of Darkroom's archival material is inherent to its use, while Salon engages in ambivalent public-community memory which is both concrete and vague. Salon, as a representational public space in a residence, strives for intimacy and familiarity

with a broad range of associations. The portrait of a veiled woman dominates the space; her distanced gaze dictates a reading of the adjacent photograph of sofas as a memory of "salon" as living room and as cultural salon.

The darkroom drafted by the artist's grandfather remains enigmatic. Hinden creates a place for the eclectic, associative, and chaotic, conveying a subversive perception of reality generated by incomprehensible events. He combines images, re-imagines and reshuffles eras, locations, and generations as material for memory to weld together.

Dr. Smadar Sheffi

אסף הינדן, ללא כותרת (חדר חושך), 2022-2023, מדיה מעורבת, הורקת דיו
40x30 ס"מ, פינמנטי על גבי נייר ארכיבי

غرفة معيشة وغرفة مظلمة - أساف هيندن

القيّمة: د. سمدر شيفي

أمينة المعرض: د. سمدر شيفي

وغرفة مظلمة وكذلك مخططات لأجهزة بصريّة. وقد أحضر الدفتر معه عام 1937، عندما فرّ مع أفراد عائلته من ألمانيا النازيّة.

بحول أساف هيندن المخططات إلى كائنات ثلاثيّة الأبعاد. الشخصيات تُشكّل جسراً فكرياً يتجاوز الزمن، وهي تلامس تيارات مراوغة من التقارب وشخصيات عائليّة؛ يدرس هيندن الجوانب الصوريّة للدفتر، جوهره وقت إنشائه - خط اليد والتخطيط المحب لديه والدقيق - وأثار الزمن، أي علامات العفن وهشاشة الورق. الشخصيات ترداد أصداء ما لم يتحقق، ما تم اقتلعه.

أسماء المجموعتين، "غرفة معيشة" و"غرفة مظلمة"، تدلان على عناصر جوهريّة في عمل هيندن التركيبيّ. في غرفة المعيشة، الفضاء العام النموذجي لبيت السكن، أو فضاء عام يسعى أيضاً ليكون ذا قيم معيّنة من الحميمية أو الألفة. اليورترية المُهيمن لأمراه وشال يغطي رأسها يُلمي قراءة لصورة الكنبات القريبة من خلال ذاكرة غرف المعيشة البيّبة وكذلك غرف معيشة الثقافة. الغرفة المظلمة، المنعكسة الان بشكل ثلاثيّ الأبعاد، بقيت هنا بمثابة تلميح فقط: المكان الذي يمكن فيه تطوير صورة تأويلها يبقى لغزاً، وهي تمتد بين العينيّ والمُجرّد. مركز فضاء المعرض يظلّ فارغاً، تدور حوله وعليه محاولات لإسكات صخب الماضي وخفت قبضته على الحاضر.

يخلق هيدن مكاناً للانتقائيّة، للتداعيات، يساعد في نقل الفوضى وتفويض تصوّر الواقع الذي خلقته أحداث لا يمكن تصوّرها، ويقترح تبصّرات عن كُتب تتمحور حول الملموس. ويربط بين الصور، يخلط الأزمنة والأماكن والأجيال - كمادة لحام تلحم الذاكرة.

د. سمدر شيفي

ראש העיר רמלה: מיכאל וידל | מנכ"ל קרן רמלה לחינוך ותרבות ופיתוח: עו"ד ליאור רשף
דרעי | מנהל המרכז ומוזיאון רמלה: הון פלד | מייסדת ואוצרת המרכז לאמנות עכשווית: ד"ר
סמדר שפי | מנהלת לוגיסטית: מושית כהן | עריכה לשונית: אבי בן-צבי | שירותים טכניים:
שמעון שלום | תכניות חינוכיות: שולי דודפור | תרגום: יהודית אפלטון, נוואף עתאמנה |
עיצוב גרפי: סטודיו בטי ברגר | התערוכה מתקיימת בתמיכת: עיריית רמלה; קרן רמלה לחינוך,
תרבות ופיתוח (ע"ר); המרכז למורשת יהדות שאלוניקי ויוון ע"ש ליאון רקנאטי (1890-1945)

Mayor of Ramle: Mr. Michael Vidal | Director, CACR and Ramle Museum Complex:
Ron Peled | Chief Curator, CACR, and exhibition curator: Dr. Smadar Sheffi |
Logistics Manager: Moshit Cohen | Text Editor: Avi Ben Zvi | Translation: Judith
Appleton & Nawaf Atamnah | Maintenance manager: Shimon Shalom | Educational
programming: Shuli Davidpur | Graphic design: Studio Betty Berger | The exhibition
is sponsored by: The Ramle Municipality; The Ramle Foundation for Education,
Culture, and Development (Reg. Amuta), The Salonika and Greece Jewry Heritage
Center in Memory of Leon Recanati (1890-1945)

رئيس بلدية الرملة: السيد ميخائيل فيدال | المدير العام لمؤسسة الرملة للتربية والثقافة والتنمية: السيد ليؤور ريشف | مدير
متحف الرملة: رون بيليد | أمينة المركز للفنون المعاصرة: د. سمدار شفي | المديرية اللوجيستية: موشيت كوهين | التحرير:
آفي بن تسفي | الخدمات الفنية: شمعون شالوم | البرامج التربوية: السيدة شولي دافيدبور | العلاقات العامة: روني برزילاي
| الترجمة للانجليزية: يهوديت أبلتون | الترجمة للعربية: نواف عثامنة | التصميم الجرافيكي: ستوديو سيرينت | المعرض برعاية:
بلدية الرملة مؤسسة الرملة للتربية والثقافة والتنمية (جمعية مسجلة) | مركز التراث اليهودي في سالونيك واليونان على
اسم ليون ريكاتاي

